

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

ZAKON Br. 03/L-230

**O STATEŠKOJ PROCENI UTICAJA NA ŽIVOTNU
SREDINU**

Skupština Republike Kosovo;

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosovo,

Usvaja

**ZAKON O STATEŠKOJ PROCENI UTICAJA NA ŽIVOTNU
SREDINU**

**POGLAVLJE I
OPŠTE ODREDBE**

**Član 1
Cilj**

1. Cilj ovog Zakona je da se strateškom procenom planova i programa životne sredine obezbedi visok stepen zaštite životne sredine i zdravlje ljudi.
2. Ovaj Zakon utvrđuje uslove, način i postupke procene uticaja na životnu sredinu, planova i programa određenih, (u daljem tekstu SPS) putem integracija principa za zaštitu životne sredine u postupak pripreme, usvajanja i realizovanja planova i programa sa ciljem promovisanja održivog razvoja.

Član 2 Definicije

1. Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu, imaju sledeće značenje:

1.1. **Planovi i programi** - planovi i programi, uključujući i one zajedničko finansiranih od Evropske zajednice ili od drugih međunarodnih institucija kao i neke njihove modifikacije koji su predmet pripreme ili usvajanja (ili oboje), od nekog organa na centralnom, regijonalnom ili lokalnom nivou, ili koji su pripremljeni od nekog organa za usvajanje putem zakonodavnog postupka od strane Parlamenta ili Vlade;

1.2. **Stateška procena sredine (SPS)** - priprema izveštaja PUS-a, održavanje konsultacija, uvažavanje ovog izveštaja i rezultata konsultacija u donošenju odluke kao i pružanje informacija u vezi sa donetom odlukom u skladu sa ovim Zakonom;

1.3. **Izveštaj Strateške Procene Sredine (Izveštaj PUS)** - deo dokumentacije plana ili programa koji sadrži informacije zahtevane ovim Zakonom;

1.4. **Javnost** - jedno ili više fizičkih ili pravnih lica kao i njihova udruženja, organizacije ili različite grupe;

1.5. **Komisija** – telo predloženo od strane ministra, i usvojeno od Vlade u slučajevima kada je Ministarstvo nadležni organ plana i programa;

1.6. **Savetodavno telo** - Ministarstvo ili u slučajevima kada je Ministarstvo nadležni organ, tada Komisiju ili bilo koje telo određeno ovim Zakonom koji ima posebne dužnosti za životnu sredinu i za koje Ministarstvo smatra da se može interesovati za plan ili predloženi program;

1.7. **Nadležni organi** - organ od kojeg ili za koje je pripremljen plan ili program;

1.8. **Ministarstvo** - nadležno ministarstvo za pitanja sredine i prostornog planiranja;

1.9. **Ministar** - ministar nadležnog ministarstva za pitanje sredine i prostornog planiranja.

POGLAVLJE II STRATEŠKA PROCENA ŽIVOTNE SREDINE ZA PLANOVE I PROGRAME

Član 3 Oblast delovanja

1. PUS za planove i programe se vrši onda kad postoji mogućnost da njihovo realizovanje uzrokuje znatne štete na životnu sredinu.

2. Izrada izveštaja PUS-a je obavezan za planove i programe iz oblasti prostornog i urbanističkog planiranja, korišćenja zemljišta, poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, energetike, industrije, rudarstva, saobraćaja, upravljanja otpadom, upravljanja vodama, telekomunikacija, turizma kojim se uspostavlja okvir budućih razvojnih projekata određenih procenom uticaja na životnu sredinu u skladu sa Zakonom o Proceni uticaja na životnu sredinu kao i na planove i programe koji s obzirom na lokaciju na kojoj se realizuju mogu uticati na zaštićene oblasti, na prirodna staništa i na divlju floru i faunu.

3. Za planove i programe iz stava 1. ovog člana kojima je predviđeno korišćenje manjih površina na lokalnom nivou ili u slučajevima manjih izmena planova i programa koje ne zahtevaju propisan postupak odobrenja kao i za planove i programe koji nisu navedeni u stavu 2. ovog člana, odluku o PUS-u donosi organ nadležan za pripremu plana ili programa ako prema kriterijumima propisanim ovim zakonom, utvrdi da postoji mogućnost značajnih uticaja na životnu sredinu.

4. PUS ne izrađuje planove i programe koji su namenjeni zaštiti mesta, izbegavanju posledica od prirodnih nesreća i za finansijske i budžetske planove.

Član 4 **Opšte obaveze**

1. Planovi, programi i izmene za koje se zahteva strateška procena životne sredine u skladu sa članom 3. ovog Zakona neće se odobriti ili neće podleći nekoj zakonodavnoj proceduri za odobrenje dok odgovorni autoritet:

1.1. ne izvrši stratešku procenu životne sredine u skladu sa ovim Zakonom;

1.2. ima u vidu izveštaj PUS-a za plan ili program i rezultate konsultacija u članovima 9, 10 i 11 ovog Zakona; i

1.3. da ima ispunjene uslove određenih od Ministarstva ili u slučajevima kada je Ministarstvo nadležno telo, tada Komisija osnovana u skladu ovog člana, oceni da izveštaj PUS-a ispunjava uslove predviđene ovim Zakonom, da bi dobila saglasnost koji ovlašćuje adaptaciju ili dostavljanje plana ili programa zakonskoj proceduri.

2. PUS u skladu sa ovim zakonom obavljat će tokom postupka pripreme jednog plana ili programa i pre njegovog usvajanja predviđeno za usvajanje .

3. Organi nadležni za izradu planova i programa su organi centralnog i lokalnog nivoa.

4. Orgna nadležan za korišćenje izveštaja PUS-a je Ministarstvo osim u slučajevima kao što je predviđeno u stavu 5. ovog člana.

5. U slučajevima kada je za određeni plan ili program Ministarstvo nadležni organ nakon pripreme prvog nacrtu plana ili programa, osnovana Komisija će vršiti nadzorne funkcije i druge funkcije, koje bi se inače obavljale od strane Ministarstva.
6. Članovi Komisije osnovani na osnovu stava 5. ovog člana moraju posedovati takvu sposobnost, znanje i iskustvo za plan ili program koji se zahteva od Ministra.
7. PUS zahtevan na osnovu ovog Zakona za plan ili program sufinansiran od Evropske Unije, treba da bude od nadležnog organa u skladu sa posebnim odredbama relevantnog zakonodavstva Evropske Unije.
8. PUS zahtevan na osnovu ovog Zakona neće biti presudan prema zahtevima Zakona o PUS-u i nekog drugog zakona koji daju zakonsku snagu zahtevima zakonodavstva Evropske Unije u Republici Kosovu.

Član 5

Određivanje potrebe za PUS

1. Nadležni organ mora da od istraživanja odredi svaki slučaj posebno, na osnovu kriterijuma Dodatka 1, za planove ili programe referisane ovog člana da li ima izraženog uticaja na životnu sredinu na način da se podvrgne PUS-u.
2. Pre urađenog određivanja u stavu 1, ovog člana, nadležni organ će se konsultovati sa savetodavnim telima.
3. U slučajevima kada nadležni organ odredi da plan, program ili modifikacija nema verovatnoće da ima izražene efekte na životnu sredinu(tako da ne zahteva PUS), on će pripremiti jednu pisanu izjavu za obrazloženje o urađenom određivanju uključujući kriterijume iz stava 1 ovog člana.
4. Ministar može da zatraži od nadležnih organa da mu u svakom trenutku pošalje kopiju urađenog određivanja iz stava 1, stava 1, ovog člana; plan, program ili izmenu kojim će uraditi plan, program ili modifikaciju, ili bilo koju izjavu koja je pripremljena u skladu sa stavom 3, ovog člana.
5. Nadležni organ mora da u roku od sedam (7) dana sprovede zahteve iznete u stavu 4, ovog člana.
6. Ministar može uputiti da plan, program ili modifikacije mogu imati izražene efekte na životnu sredinu nezavisno od toga da li mu je poslata ili nije kopija kao odgovor prema zahtevu stava 1, ovog člana i ako mu je poslata jedna takva kopija on odgovora u roku od deset (10) dana.
7. Pre davanja nekog upustva u stavu 6, ovog člana, ministar će imati u vidu kriterijume specifikovane u Dodatku 1. ovog Zakona i dobiti mišljenje konsultativnog tela.

8. Nakon davanja upustava, ministar će nadležnom organu i svakom savetodavnom telu dostaviti kopiju upustva zajedno sa izjavom njegovih razloga za davanje upustva.

9. Kada ministar daje upustva o jednom planu, programu ili modifikaciji, sva ograničenja člana 5, stav 1, plana, programa ili modifikacija prestaće da važe, i ukoliko nije urađeno neko određivanje na osnovu člana 5, stava 1, u vezi plana, programa ili izmena tada nadležni organ treba prestaje vršiti odgovornost kojim ga obavezuje taj član.

Član 6 **Obaveštenje za određivanje i upustva**

1. U roku od trideset (30) dana od urađenog određivanja, prema članu 5, stav 1, ovog Zakona, nadležni organ će svakom savetodavnom telu dostaviti:

1.1. jednu kopiju urađenog određivanja;

1.2. u slučajevima kada je nadležni konstatira da plan ili program ne zahteva PUS, izdaje izjavu obrazloženja za ovo određivanje.

2. Nadležni organ:

2.1. zadrži kopiju određivanja i svaku popratnu izjavu obrazloženja i stavi na raspolaganje u njegovoj glavnoj kancelariji za pristup javnosti u razumnom vremenskom roku i besplatno; i

2.2. informiše javnost putem veb stranice ministarstva i javnih oglasa u roku od trideset (30) dana od dana određivanja. Informacija za javnost treba sadržati:

2.2.1. za naslov plana, programa ili izmena kojem odgovaraju određivanja;

2.2.2. da je odgovorni organ odredio da li će plan, program ili izmena imati ili neće imati izraženog uticaja na životnu sredinu, i na ovaj način PUS se zahteva ili ne zahteva za plan, program ili izmenu; i

2.2.3. adresu veb stranice ministarstva, gde se može pristupiti ili dobiti kopija za određivanje i svaka popratna izjava razloga.

3. U slučajevima kada odgovorni organ primi upustva na osnovu člana 5, stav 6, on treba da:

3.1. zadrži jednu kopiju upustva ministra i izjave njenog obrazloženja i da stavi na raspolaganje javnosti u razumnom vremenskom roku koji rok zavisi od specifičnosti plana ili programa, i besplatno; i

3.2. informiše javnost putem veb stranice ministarstva i javnih oglasa u roku od trideset (30) dana od dana prijema uputstva:

3.2.1. za naslov plana, programa ili izmena kojem odgovaraju određivanja;

3.2.2. da je ministar uputio da će plan, program ili modifikacija imati verovatnoće izraženog uticaja na životnu sredinu, tako da se zahteva PUS; i

3.2.3. adresu veb stranice ministarstva, gde se može pristupiti ili dobiti kopija za određivanje i svaka propratna izjava razloga.

4. nadležni organ, kopiju upustva ministra zajedno sa izjavom obrazloženja daje besplatno.

POGLAVLJE III IZVEŠTAJ PUS-a I POSTUPCI KONSULTOVANJA

Član 7 Priprema izveštaja PUS-a

1. U slučajevima kada se traži PUS, u skladu sa članom 3, ovog Zakona, nadležni organ će pripremiti jedan izveštaj PUS-a u skladu sa stavom 2, i 3, ovog člana.

2. Izveštaj će identifikovati, opisati i vrednovati moguće izražene efekte na životnu sredinu.

2.1. iz primene plana ili programa i

2.2. obrazloživih alternativa, koji uvažavaju objektivne i geografsku oblast delovanja plana ili programa.

3. Izveštaj PUS-a treba da sadrži i informacije referisane u Dodatku II ovog Zakona, uzimajući u obzir i:

3.1. trenutna znanja i metode vrednovanja;

3.2. sadržaj i nivo detalja u planu ili programu;

3.3. fazu plana ili programa u procesu donošenja odluke; i stepen kojem se određena pitanja procenjuju na različitim nivoima toga procesa da bi se izbegla dvostruka procena .

4. Informacija za efekte planova i programa na životnu sredinu, uzima se od drugih nivoa odlučivanja ili putem drugih zakonodavstava , može se koristiti u izradi izveštaja PUS-a.

5. Tokom odlučivanja za fond i nivo detalja informacija koji treba da se uključi u izveštaj, nadležni organ će konsultovati savetodavno telo. Konsultativno deluje u roku od pet (5) nedelja počevši od dana prijema poziva od nadležnog tela za uključivanje na konsultacije .

Član 8

Procedure konsultovanja

1. Svaki nacrt plana ili programa za koje je pripremljen izveštaj PUS-a u skladu sa članom 8 ovog Zakona i popratna relevantna dokumentacija ovog izveštaja PUS-a biće na raspolaganju za ciljeve konsultovanja u skladu sa ovim članom.

2. Što je pre moguće, nakon pripreme relevantnih dokumenata, nadležni organ :

2.1. dostaviti svakom savetodavnom telu po jednu kopiju tih dokumenata;

2.2. preduzeti korake koje smatra odgovarajućim za pripremu relevantnih dokumenata u pažnji lica koji su pogođeni ili uz verovatnoću da mogu biti pogođeni ili da imaju interes na odluke uključene pa proceni i odobravanju pomenutog plana ili programa.

2.3. informiše javnost u vezi adrese, koja uključuje svoju web stranicu i web stranicu ministarstva, gde se može pristupiti besplatno ili gde se može osigurati kopija dotičnih dokumenata;

2.4. poziva konsultovana tela i konsultovanu javnost za izražavanje njihovog mišljenja u vezi relevantnih dokumenata, specifikujući adresu kao i period unutar kojeg treba da dostave mišljenja.

3. Vremenski rok referisan u stavu 2.4 u ovome članu treba da bude dovoljan da bi osigurao da je savetodavnim telima i konsultovanoj javnosti data efektivna mogućnost za izražavanje njihovog mišljenja u vezi sa relevantnim dokumentima i u svakom slučaju treba biti manje od trideset (30) dana.

4. Nadležni organ stavit će na raspolaganju kopiju relevantnih dokumenata javnosti u svako razumno vreme prema provizijama Aarhus Konvencije i Zakonu o ovidu u javna dokumenta.

Član 9

Javna debata

1. Odgovorni organ aranžirat će da nacrt plana ili programa kao i nacrt izveštaja PUS-a podvrgne javnoj raspravi.

2. Odgovorni organ obaveštava Ministarstvo, savetodavne organe i javnost u vezi sa detaljnim aranžmanima za raspravu ne manje od petnaest (15) dana pre javne rasprave .

3. Aranžmani koji se trebaju obavestiti u skladu sa stavom 2. uključuju:

3.1. adresu na kojoj se može pristupiti u kopiju nacrt plana ili programa kao i nacrt izveštaja PUS-a kao i bilo koja druga informacija životne sredine sada na raspolaganju od strane javnosti i vreme kada oni mogu imati pristup;

3.2. adresu gde se mogu dobiti kopije nacrt plana, programa ili izveštaja;

3.3. adresu na kojoj se može dostaviti neki pismeni komentar kao i datum do kada se primaju;

3.4. adresu, datum, vreme kao i dnevni red javne rasprave.

Član 10 **Međudržavne konsultacije**

1. U slučajevima kada nadležni organ plana ili programa sa izuzetkom ministra, je mišljenja da neki plan ili program za koje je on nadležni organ može imati izražene efekte na životnu sredinu druge države, koliko da je sprovodljivo nakon formiranja tog mišljenja on će:

1.1. obavestiti ministra u vezi sa njegovim mišljenjem i njegovim obrazloženjem

1.2. dati ministru jednu kopiju pomenutog plana ili programa, zajedno sa izveštajem PUS-a.

2. U slučajevima kada je Ministar obavešten prema pod stavu 1.1 odgovorni organ će pružiti ministru informacije u vezi sa planom ili programom ili u vezi sa izveštajem PUS-a onako kako se može zatražiti od strane samog ministra u pisanoj formi i na obrazloživ način u okviru toga perioda onao kako će se pismeno specifikovati od strane ministra.

3. U slučajevima kada:

3.1. Ministar bilo kao rezultat obaveštenja iz podstava 1.1 ili u drugim oblicima smatra da sprovođenje plana ili programa na nekom delu Republike Kosova može imati izražene efekte na životnu sredinu druge države; ili

3.2. država za koju postoji verovatnoća da će se efektirati na vidljiv način od sprovođenja plana ili programa, tako zahteva, Ministar pre usvajanja plana ili programa, prosledit će jednu kopiju plana ili programa kao i izveštaja PUS-a dotičnoj državi.

4. U slučajevima kada ministar primi od druge države neki zahtev za ulazak u konsultacije pre usvajanja plana ili programa dostavljenim njemu u skladu sa stavom 3. ovog člana, ministar će se :

- 4.1. konsultovati sa državom za detaljna aranžiranja uključujući razumno vreme trajanja konsultacija kako bi se obezbedilo da: organi za životnu sredinu, javnost i nevladine organizacije za životnu sredinu u zemlji koja ima verovatnoće vidljivog afektiranja, informišu i da im se da mogućnost za izražavanje mišljenja u razumnom vremenskom roku; i
- 4.2. da uđe u konsultacije sa pogodnom državom u vezi sa
- 4.2.1. mogućim međugraničnim efektima na životnu sredinu od sprovođenja plana ili programa;
 - 4.2.2. predviđenim merama za smanjenje ili eliminisanje takvih efekata; i
 - 4.2.3. u slučajevima kada ona nije nosilac, da uputi odgovorni organ toga plana ili programa da neće odobriti plan ili program ili da ga neće proslediti na daljnju zakonsku proceduru za usvajanje, dok se ne okončaju konsultacije sa tom državom.
5. U slučajevima kada se konsultacije odvijaju u skladu sa stavom 4. ministar će:
- 5.1. obavesti savetodavna tela u vezi sa ovom činjenicom samo što bude sprovodljivo posle početka konsultacija; i
 - 5.2. obavesti savetodavna tela i u slučajevima kada ona nije nadležni organ, nadležni organ o rezultatima konsultacija.
6. Tokom interpretacije i sprovođenja ovog člana, relevantni autoriteti sprovode principe zatraženih po Konvenciji ESPOO.

Član 11

Planovi i programi drugih država

1. U slučajevima kada Ministar dobije iz neke druge države kopiju nacrt plana ili programa ;
- 1.1. koji se priprema u toj državi : i
 - 1.2. čija primena može imati izražene efekte na životnu sredinu bilo kog dela Republike Kosovo.
2. Ministar inicira sa određenom državom da Republika Kosova želi da uđe u konsultacije u vezi međugraničnog uticaja životne sredine za :
- 2.1. mogućim međugraničnim efektima na životnu sredinu od sprovođenja plana ili programa;
 - 2.2. predviđenim merama za smanjenje ili eliminisanje takvih efekata.

- 2.3. U slučajevima kada će ministar akordirati u vezi sa detaljnim aranžiranjima za te konsultacije u razumnom vremenskom roku za trajanja konsultacija.
3. U slučajevima kada takve konsultacije počinju, Ministar :
- 3.1. informira savetodavna tela u vezi prihvatanja jednog nacrt plana ili programa i nudi jednu kopiju nacrt plana ili programa i relevantnog izveštaja PUS-a;
 - 3.2. preduzima takve korake koje on smatra odgovarajućim, da donese nacrt zakon ili program pažnji lica kod koji utiču ili mogu uticati ili imaju interes na odluke uključene u proceni i odobravanju datog plana ili programa;
 - 3.3. informiše međudržavnog savetnika u vezi adrese (koja može da uključi veb stranicu) gde mogu pristupiti ili obezbediti kopiju jednog nacrt plana ili programa i relevantnog izveštaja PUS-a; i
 - 3.4. pozove savetodavna tela i međudržavnog savetnika da bi prosledili njihova mišljenja u određenom roku ne kasnije od trideset (30) dana pre perioda za koji se ministar složio sa datom državom da će vreme trajanja biti razumno za njihove konsultacije.

Član 12

Procena izveštaja PUS-a

1. Nadležni organ u slučaju kada to nije Ministarstvo, dostavit će kopiju nacrt plana ili programa, nacrt izveštaja PUS-a, izveštaj učešća javnosti i savetodavnih tela i javne rasprave o učešću javnosti i savetodavnih tela javne rasprave kao neke druge popratne dokumentacije Ministarstvu za dobijanje saglasnosti za izveštaj PUS-a.
2. U slučaju kada je Ministarstvo nosilac, ona će poslati dokumente referisane u stavu 1. ovog člana Komisiji osnovane u skladu sa članom 4. stava 5. ovog zakona.
4. U prisustvu izveštaja referisanog u stavu 1. ovog člana, ministar može da zatraži savete ili dodatne informacije od nosioca ili od drugih ovlašćenih organizacija ili od stručnih lica ako je to potrebno da bi mu omogućio donošenje odluke.
5. Tokom procene izveštaja PUS-a referisane u stavu 1. ovog člana, organ odgovoran Ministarstvu ili Komisiji stavit će u upotrebu kriterijume određene u Dodatku 3 ovog Zakona.
6. Na osnovu procene predlog- odluke od tela odgovornog Ministarstvu ili Komisiji, priprema u roku od šezdeset (60) dana od dana prijema Izveštaja PUS-a.

Član 13

Odluka za saglasnost životne sredine, za izveštaj PUS-a

1. Na osnovu procene iz člana 13 ovog Zakona, organ odgovoran Ministarstvu i Komisiji priprema predlog odluku koju pismeno dostavlja ministru.

2. U roku od petnaest (15) dana od dana prijema predlog-odluke od tela nadležnog Ministarstvu, ministar odlučuje o odobravanju ili odbijanju saglasnosti za izveštaj PUS-a i pismeno obaveštava odgovoran organ, Vladu i Skupštinu Republike Kosovo o donetoj odluci.

3. Ministar može da ne prihvati predlog- odluku tela nadležno Ministarstvu ili da ga sam promeni na osnovu neophodnih razloga osnovnih javnih interesa, uključujući razloge ekonomske, socijalne ili ekološke prirode . U ovom slučaju, njegovu donetu odluku treba dostaviti Vladi i Skupštini na konfirmisanje, u skladu sa sledećim stavovima.

3.1. ministar obaveštava u pisanoj formi Vladu i Skupštinu o donetoj odluci radi prihvatanja ili promene predlog-odluke. Obaveštenje Ministra treba da sadrži razloge o predloženoj odluci.

3.2. Vlada i Skupština će razmotriti odluku koju može usvojiti, odbiti ili izmeniti odluku Ministra roku od trideset (30) dana od dana prijema.

3.3. Ako Skupština ne donodi odluku u roku od trideset (30) dana od dana prijema odluke ministra, zasnivajući se na stav 3 tačke, stava 2 ovog člana, smatrat će se da Skupština odobrava odluku ministra.

Član 14

Odobranje plana ili programa

Nadležni organ uzeće u obzir izveštaj PUS-a, rezultate konsultacija uključujući i međudržavne konsultacije tokom pripreme plana ili programa i pre usvajanja .

Član 15

Informacija o odlučivanju

1. Nakon odobravanja plana ili programa za koji je izvršena strateška procena životne sredine, nadležni organ će informisati konsultativna tela, javnost, lica koja su bila konsultovana iz člana 9. podstava 2.2 i ministra da je plan ili program odobren, dan njenog odobrenja, adresu koja može da uključi web stranicu gde se može videti ili obezbediti njena kopija i izveštaj PUS-a .

2. Ministar će obavestiti državu sa kojom su odvijene konsultacije u vezi sa planom ili programom o pitanjima referisanih u stavu 1. ovog člana.

3. Referisane detalje u stavu 1. ovog člana su:

- 3.1. kako su integrisane pitanja životne sredine u planu ili programu ;
- 3.2. kako je uzet u obzir izveštaj PUS-a;
- 3.3. kako su uzete u obzir mišljenja konsultujućih organa i javnosti uključujući i konsultacije javnosti i gledište kao rezultat međudržavnih konsultacija.
- 3.4. razlozi za izbor plana ili programa odobrenih od razmatranja drugih razumnih alternativa ; i
- 3.5. mere koje će se preduzeti za monitoring vidljivih efekata životne sredine od primene plana ili programa.

Član 16 Monitoring

1. Odgovorni organ će nadgledati moguće efekte životne sredine na svaki plan ili program u cilju identifikovanja suprotnih, nepredviđenih efekata u najranijoj fazi da bi mogla odmah preduzeti delatnost rehabilitacije.
2. Aranžmani monitoringa nadležnog organa može uključiti aranžmane određene na druge načine u cilju poštovanja stava 1. ovog člana.

POGLAVLJE IV NADZOR

Član 17

1. Praćenje sprovođenja ovog Zakona u okviru ovlašćenja određenih ovim Zakonom obavlja Ministarstvo.
2. Obaveze za nadgledanje sprovođenja ovog zakona će izvršiti inspektorat Ministarstva, u skladu sa zakonom.
3. Izveštaj za sprovođenje ovog Zakona priprema Ministarstvo tri (3) godine nakon stupanja na snagu, dok u narednom periodu svake pete (5) godine.

POGLAVLJE V
PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 18

Planovi i programi koji se podvrgavaju zakonu

1. SPS planova i programa za koje je prvi formalni akt pripremljen pre dana stupanja na snazi ovog zakona, će se izvršiti u skladu sa odredbama Zakona br. 03/L-015 Republike Kosovo.
2. Sastavni delovi ovog zakona su i sastojke od jedan (1) do tri (3).
3. Izuzev is stava 2 ovog člana od dana stupanja na snagu ovog zakona, prestaje da važi Zakon PUS br. 03/L-015, Republike Kosova.
4. Sastavni deo ovog zakona su i dodaci od jedan (1) do tri (3).

Član 19

Stupanjem na snazi ovog zakona, prestaje važenje Zakona o strateškoj proceni sredine br. 03/L-015 Republike Kosovo.

Član 24

Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana od dana objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo.

Zakon br. 03 L- 230
30. septembar 2010.godine

Član Predsedništva Skupštine

Xhavit HALITI

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

ZAKON Br. 03/L-230

**O STATEŠKOJ PROCENI UTICAJA NA ŽIVOTNU
SREDINU**

DODATAK 1

**KRITERIJUMI ZA ODREĐIVANJE MOGUĆIH PREDVIĐENIH
EFEKATA U ČLANU 5**

1. Karakteristike planova i programa imajući u vidu posebno:
 - 1.1. stepen na kojem jedan plan ili program određuje okvir projekata i drugih aktivnosti ili njihova veza sa mestom događaja, prirodom, veličinom i operativnim uslovima ili sa određenim izvorima;
 - 1.2. stepen u kojem je plan ili program utiče na plane ili programe uključenih i to onih u hijerarhiji;
 - 1.3. vezu planova ili programa za integrisanje razmatranja životne sredine posebno u vezi sa promovisanjem održivog razvoja;
 - 1.4. probleme životne sredine u vezi sa planom ili programom,
 - 1.5. podudaranje plana ili programa za sprovođenje zakona zajednice o životnoj sredini (na pr. planovi i programi u vezi sa upravljanjem otpada i zaštiti vode).
2. Karakteristike efekata područja koji će verovatno biti pogođene, imajući u vidu posebno:
 - 2.1. verovatnoću, trajanje, učestalost i prirodu efekata;
 - 2.2. kumulativnu prirodu efekata;

- 2.4. opasnost ljudskog zdravlja na životnu sredinu (na pr. kao uzrok nesreća),
- 2.5. stepen i obim prostornih efekata (geografska oblast i veličina populacije koja može biti pogođena),
- 2.6. vrednost i stepen povređivanja oblasti za koje postoji verovatnoća da bude pogođena kao rezultat:
 - 2.6.1. posebnih prirodnih karakteristika ili kulturnog nasleđa,
 - 2.6.2. preteranih standarda životne sredine i graničnih vrednosti,
 - 2.6.3. intenzivnog korišćenja zemljišta
- 2.7. efekata nad područjima ili površinama koji imaju uvaženi zaštitni nacionalni ili međunarodni status.

DODATAK 2

INFORMACIJE KOJE TREBAJU BITI UKLJUČENI U SPS-U, ČLAN 7

1. Jedan opis sadržaja, glavnih ciljeva planova ili programa i odnosa sa drugim planovima ili programima.
2. Odgovarajući aspekti aktuelnog stanja životne sredine, sličan razvoj za sprovođenje plana ili programa.
3. Karakteristike životne sredine oblasti koji mogu biti pogođeni u znatnoj meri;
4. Postojeći problemi životne sredine u vezi sa planom ili programom, uključujući posebno probleme u vezi sa posebno značajnim oblastima životne sredine, kao na primer oblasti projektovane na osnovu Direktiva 79/409/EEC i 92/43/EEC.
5. Ciljevi za zaštitu životne sredine utvrđeni međunarodnim stepenom, nacionalnim nivoom ili državnim članom, koji se povezuju sa planom ili programom i način na koji su ovi ciljevi ili razmišljanja o životnoj sredine uzeti u obzir tokom priprema planova i programa.
6. Najznačajniji mogući efekti na životnu sredinu, uključujući i druga pitanja kao biodiverzitet, stanovništvo, ljudsko zdravlje, flora, fauna, zemljište, voda, vazduh, klimatski faktori, materijalna dobra, kulturno nasleđe uključujući arhitektonsko i arheološko nasleđe, izgled i međusobni odnos između gore navedenih faktora.
7. Mere predviđene za izbegavanje, smanjenje i što je moguće više eliminisanje negativnih faktora nad životnom sredinom tokom sprovođenja plana ili programa.
8. Opis razloga za izbor tretiranih alternativa i opis načina na kojoj je realizovana procena uključujući poteškoće(kao na pr. tehničke nedostatke ili nedostatak tehničkog znanja) tokom pripremanja tražene informacije.
9. Opis predviđenih mera za monitorin, na osnovu člana 15.
10. Jedan netehnički sažetak informacije date pod gornjim kategorijama.

DODATAK 3

KRITERIJUMI ZA PROCENU IZVEŠTAJA SPS-A, ČLAN 12, STAV 5.

1. plan i program:

1.1. jasno su odraženi ciljevi i sadržaj plana i programa oblasti za koje se priprema plan i program, prostorno uključivanje i vremenski horizont.;

1.2. pitanja zaštite životne sredine koji su predstavljeni u priremi ciljeva plana i programa;

1.3. odražene su veze između drugih relevantnih planova i programa.

2. Stanje životne sredine:

2.1. pripremljeno je sadašnje i buduće stanje životne sredine;

2.2. opis stanja životne sredine prilagođen je ciljevima i indikatorima SPS-a;

2.3. predstavljeni su finansijski izvori životne sredine i metodologije koji su prilagođeni sa stepenom poteškoća SPS-a.

3. Alternativna rešenja

3.1. prikazan je način na koji su pripremljena i razmatrana alternativna rešenja za pitanja i probleme u vezi sa životnom sredinom;

3.2. pripremljeno je alternativno rešenje plana ili programa i pogodnije alternativno rešenje sa aspekta zaštite životne sredine

3.3. procenjeni su uticaji alternativnih rešenja na životnu sredinu i urađeno je poređenje;

3.4. argumentovani su razlozi za rešavanje najpogodnije alternative sa aspekta zaštite životne sredine.

4. procena uticaja na životnu sredinu:

4.1. predstavljen je način kojim su određeni i procenjeni značajni uticaji plana i programa na životnu sredinu;

4.2. tokom procene uticaja na životnu sredinu uključeni su: vazduh, voda, zemljište, klima, biljni i životinjski svet, prirodna staništa, biološka raznovrsnost, kulturne, prirodne i istorijske vrednosti, stanovništvo i zdravlje, gradovi i druga naselja, objekti infrastrukture, industrije i drugi objekti kao i druge stvorene vrednosti;

- 4.3. tokom procene uticaja na životnu sredinu uzete su u obzir ove karakteristike uticaja: frekvenca, obnovljivost, prostorna dimenzija, lokacije, geografska oblast, broj izloženih lica, priroda međugraničnog uticaja, kumulativna i sinergička priroda uticaja, druge karakteristike uticaja;
- 4.4. utvrđivanje i procena značajnih uticaja u skladu je sa određenim standardima, pravilima i graničnim vrednostima;
- 4.5. određena je upotrebljena metodologija
5. mere i programi monitoringa životne sredine:
- 5.1 predviđene su mere za sprečavanje i ograničenje negativnih uticaja, odnosno povećanje pozitivnih uticaja na životnu sredinu za svaki procenjeni uticaj;
- 5.2. prikazan je način na koji su pripremljeni pravci za izradu procene uticaja projekata na životnu sredinu i drugih strateških procena;
- 5.3. pripremljen je program praćenja stanja životne sredine tokom realizacije plana ili programa.
6. izveštaj SPS-a:
- 6.1. jasno je definisana uloga nadležnih organa za izradu izveštaja SPS-a;
- 6.2. izveštaj SPS-a je pripremljen na jasan i precizan način;
- 6.3. obrađeni su svi elementi izveštaja SPS-a, određeni članom 13, ovog Zakona i dati su izvori informacija uključujući i stručna mišljenja;
- 6.4. prikazan je način uključivanja pitanja životne sredine u plan ili u program, način donošenja odluke i opisani su odlučujući uzroci za izbor plana ili programa predloženog sa aspekta alternativnih rešenja koji su razmatrani;
- 6.5. zaključci u izrađenom izveštaju SPS-a, predstavljeni su na način razumljiv javnosti.
7. učešće oragana, organizacija i javnosti:
- 7.1. komentari od savetodavnih tela, javnosti i neke države koje su konsultovali, i uključeni na način na koji su uzeti u obzir, opisani su u odluci.